

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemana za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. — Opravištvo, na katero naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Iz Peterburga 18. septembra.

[Izv. dop.]

Mirovni pogoji ali uveti, s katerimi je Turčija pripravljena mir skleniti, tako so pretirani, da jih tukaj nikdo neče za resnične smatrati. Kajti če Turčija res vse to zahteva, potem se norca dela iz cele Evrope in iz njene diplomacije, zlasti tudi iz naše Rusije. Zato se iz vseh naših časnikov slišijo energični vojni glasovi. „Da Evropa, pravi mej drugim „Novoje Vremja“, more zноситi tak odgovor Turčije, daje se razumeti, a da bi Rusija, katera je s trepečim srcem sledila naravnej borbi, zdaj ko se umanjšava slavjanska armada pod naporem novih krdel, prignanih iz treh strani sveta, da bi Rusija mogla se zadovoljiti in mirno pričakovati novih pregovorov z diplomati evropskimi, to nikakor ne more biti. Odgovor Porte prekraščja vse nade dobiti izpolnjenja naših zahtev mirnim putem, čast ruskega imena ostane nam jedin pot, po katerem mi dobomo izpolnjenja naših zakonih trebovanj, i mi smo uverjeni, da Rusija s trdostjo stopa po tej poti, podkrepjena sočutnim porivom vsega ruskega naroda, spremljevana blagoslovom vseh slavjanskih bratov, kateri dobodo novo življenje in nov pot razvitka po uničenji občnega vraga Slavjanstva.“

Sploh ruski časniki niso pod tako cenzuro, kakor se še vedno misli v zapadni Rusiji, in se dovolj svobodno izražajo. Znani na pol oficijozni „Le Nord“ je nedavno prinesel neki izrek, ki ga je baje storil naš kancelar knez Gorčakov, govorevši, da Rusija še potrebuje miru v teku nekaj let; zato je sklenila vlada ohraniti mir in tega mnenja se hoče tudi on (Gorčakov) držati. „Moskovskije Vjedomosti“ ne morejo vrjeti, da bi

knez Gorčakov taka slova mogel izjaviti. „Nemogoče je predstaviti si diplomata, ki bi poznavši svoje obveznosti, izjavil, da bode njegova stranka ohranila mir, naj stoji kar hoče i da se ne bode odločila za vojsko pri nobenih obstojateljstvih. Vojna je nesreča. Vsaka stran želi ohraniti mir, no družljivega z njenimi interesi z njeno častjo i dostojnstvom; ako pa se oskrunjava čast države i poškodujejo njeni interesi, potem se mora meč izdreti v obrambo tega, kar je državi drago. Izrek kneza Gorčakova bi značil: Poslužujete se časa, da Rusijo ponižate in oslabite. V to že nobeden Rus ne more privoliti.“

Gibanje za slavjansko delo pa nij samo v mestih in mej omikanci vsak dan živahnejši, tudi mej prostim narodom in sicer uže po najoddaljenjih selih obširne Rusije ve ljudstvo za turška zverstva in povsod se sliši le jeden glas, da naj Rusija ne čaka dalje, ampak brzo hiti na pomoč mučenim slavjanskim bratom. V mnogih krajih uže vsak dan pričakujejo carski manifest, kličeči ruski narod v sveti boj.

Najnovejša vest, da je srbska armada sklicala srbsko neodvisnost in kneza Milana za srbskega kralja, je sicer prišla nepričakovana, a v vseh krajih odobravajo in se vesele tega odločnega koraka. Teklo je preveč srbske in ruske krvi, da bi iz nje drugega ne iztlo, nego gnjili „status quo ante.“ Prazna je tedaj nada diplomatov, da bodo oni mirnim diplomatičnim putem rešili orijentalno vprašanje. To je gordiški voz, ki se ne da razvozlati, ampak samo mečem presekat.

V tem ko vsa Evropa gleda na orijent in deloma se strahom mora priznavati, da končna odločilna beseda v rešenji orijentalnega vprašanja vendar le Rusiji gre, Rusija tudi v dal-

nej Aziji korak za korakom napreduje in skoro utegne isti trenotek priti, da se srečati ob indijskej meji naši ruski avanposti z angleškimi. General Skobeljev namreč poroča, da je iz Kokanta odposlal vojaško ekspedicijo, da preiskuje vse prehode čez Hindukuške planine v Indijo. Ob južnem oddelku Hindukuša šla je ekspedicija po starej cesti, po kateri je baje v starodavnih časih macedonski kralj Aleksander svojo armado vodil v Indijo. Prehod gora tukaj nij težaven in je cesta po leti in po zimski prevozna.

Ekspedicija je uže prišla tako daleč, da je samo še 150 vrst (kacih 20 milj) od angleško-indijske meje. Cesta pelje v Pendžab in Kašmir. Povsod v srednji Aziji, kder si je Rusija zemljo prisvojila, zapre mejo proti angleškim fabrikatom in strogo pazi, da se le ruski fabrikati prodavajo.

In tako dopolnjuje Rusija svojo veliko kulturno nalogo v Aziji, povsod uvedevši državni red, kder so dozdej bivala divja tatarska plemena in ustroja vsakovrstna učilišča.

Mir ali boj?

Zdaj je jasno kakšen pomen ima nenadejani dogodek, da je Černjajeva vojska izklicala Milana za srbskega kralja in Srbijo za kraljevino, popolnem neodvisno od Turčije. Srbska vojska neče gnjilega miru, ona zaupa, da bode priborila vse, a neče zadovoljiti se s „status quo ante,“ katerega jej diplomacija ravno zdaj ponuja. Černjajev sam mora prepričan biti, da veliko delo, ki ga je on začel, ne sme nestorjeno obtičati, ne sme opolovičeno odlagati se. Černjajev, kakor je ruski narod prisilil, da so se na jedenkrat vse dejanske simpatije obrnile do južnih Slovanov in poslale na bojišče vsega potrebnega, da celo na tisoče izurjenih hrabrih ruskih vojakov, on

Listek.

Valovi srca.

(Izvirna novela, spisal J. Medvedov.)

I.

Krasnega pomladanskega jutra je Rastislav prvokrat sprehajal se po zalej okolici štirsko-slovenskega trga Bs. Selo je okrog in okrog stalo uže v nežnem, uponosnem zelenju. Črešnja je cvela vsa bela, livada uže bila posuta z živobojnimi cveticami na tisoče in na milijone. Sladke vonjave so prevevale mili zrak, ščinkovec je veselo „gričeval“ iz bledozornega cvetja po jablanovem brstju, in ljube pomladi oznanovalka je iz košatega bukova na bližni poredi zapovedovala glasno „kuku!“ Sam črv v prsti je krivil se od tal, vsaka travica koprnela na vkviško, cela priroda je oživljena

dvigala se kopat in zibat v rumenem solnci, in Rastislav — ?

Rastislav je povešaje glavo globoko vtopljen vaše gibal se mej plodno zelenečimi travniki, kakor po polnem neobčutljiv za toliko milino in krasoto v prirodi. Da, pa še huje! S paličico v roci zdaj pa zdaj neusmiljeno trene po trati, da cveticam žarne glavice odbite švi gajo vprek, kakor iskre. In ko prisedši do prijaznega loga zasliši nekak ščebet na bližnem topoli pa ozrevši se zagleda dve grlici, kako ljubeznivo se božata, nameri jima s palico, da zaljubljeni par plahom odleti.

Po tem osornem činu Rastislav stopi na ozko brv. Na njej se nasloni na držaj ter zamišljen strmi v rahlo šumljajoči potoček, ki ne globoko pod njim skokota čez kamnati strmec ter v jedno mer slapi srebrnate pene, katere malo poplesavajo, potem pa hitro minujejo tokom. — Tako so tudi moje sladke

nade minule! spominja se kar nehoté Rastislav v pričo tega prizora, in v tihej nevolji se iz nova zagleda dol v vodotoč.

Na jedenkrat, kakor bi gagnala neznana sila, zavihiti palico, pa predno dovrši namenjeni udarec, vjame mu jo potihoma za hrbet približan znanec z veselimi vsklikom:

„Rastislav! Kaj ti je pa zamerila se rajska priroda, da udrihaš po njej?“

Rastislav se ozre in radostno iznenaden izpozna svojega nekdanjega druga z vseučilišča pa vpraša:

„Kako pa ti tukaj, Modrivec?“

„Baš to vprašanje bi jaz tebi zastavil, ko bi ne bil ravnokar izvedel, da ti si tisti mladi pravoslavni doktor, ki je včeraj prišel v naš trg koncepovat k dr R.“

„No, da toliko poznaš moje razmere, sodim, da si še zmirom mi dober prijatelj. To me zelo veseli! Ali povej mi zdaj, kaj ti?“

je preračunal zdaj, da mora vsak gnjil mir odbiti, zato je proglasil Srbijo kraljevino in ustvaril strmečej diplomaciji čisto nov položaj. Možno je, da celo oficijalna Rusija nij za njim, ali če nij, bode prisiljena biti, kakor je bila baš po njem tako hitro postala slovanoljubna in slovanopodporna.

Iz Rima in iz Pariza in iz Dunaja ob jednem telegraf poroča, kako si diplomacija misli mir. Anglija hoče „status quo ante“ (tako stanje kot pred vojsko) za Srbijo in Črnogoro, a za Bosno in Bulgarijo in Hercegovino nekaj avtonomne uprave. Razprave o tem sta vodila Derby in Šuvalov in se baje zjediniła. — Tudi iz Rima poroča brzovjav, da je minister Melegari sprejel odbor za podporo Slovanov ter rekel, da se italijanska vlada udeležuje pomirjevanja na teh podlogah: „status quo ante“ za Srbijo in Črnogoro in pa take ustanove za vstale provincije, ki bodo dovoljevale živeti raznim vernikom in raznim plemenikom drugim poleg družih, Turčija pa da ne bode več novih muselmanov mej krščane naseljevati smela. Dunajska „Pol. C.“ pak 22. t. m. piše, da so se velevlasti na podlogi angleškega predloga že zjediniše. Vsled tega se bode diplomatsko delovanje v Carigradu začelo, da se zopet povrne mir. Tudi si vlade prizadevajo formalno premirje doseči. Avstro-ogerski poslanik v Carigradu, grof Zichy, je dobil naročilo, silno delati v tem smislu pri porti. Tako poroča dunajski oficijozus.

Tedaj v principu je evropska diplomacija jedina. Kar bi privolila je pač nekaj dobrega vspeha za Slovane pod Turkom, da bodo nekaj slobodnejše dihal pod avtonomnimi napravami. Ali svobodni, samosvoji, zjedinjene bodo. Slovanske neodvisne države, kakoršno si prej ali slej priboriti morajo, če hočejo živeti, te jim diplomacija še ne privošči.

Temu cincanju diplomacije, temu tavanju Evrope, temu polovičarstvu moderne politike grmi nasproti iznenadni klic Černjajeve hrabre vojske, in, kakor spredaj stoječi dopis našega peterburgskega dopisnika kaže — tudi osorni velesilni glas orjaka, ruskega naroda. In vsled tega smelo trdimo, da diplomacija z mirom, s tem mirom, kakor ga je mej soboj uglavila, ne bode več dosegla, nego je ob svojem času z Andrassyjevimi reformami in berlinskim memorandum. Orijentalno vprašanje se valjda ne bode dalo le s krpami zašiti, treba ga bode iz temelja reševati početi. To pa je le možno: s slobodo jugoslovanstva. Dakle boj!

„Hm — povem ti tudi jaz svoje okoliščine; a pred vsem mi ti razodeneš, kaj te je gnalo na mahljej, katerega sem ti zadržal. Če še ne veš: jaz se dalje časa pečam z dušeslovjem, in zelo radoveden sem, koliko sem pogodil tvojih mislij ki si jih imel vzdigovaje roko na mah.“

„Ako je to, ti rad izpolnim željo. — Poglej tu doli ob potoku to lepo cvetlico zlatice! Kako plodno ti raste, kako veselo živi, kako krasno cveti! Nikomur in ničemur ne prizadeva najmanjšega napotja in vendar — tudi ona ima smrtnega sovražnika! Vidiš kako se potok zaganja v njo, da bi izpodkopal jo in ukrehal ter odnesel soboj! Očividno, predno dan mine, bode zlatice po vodi! In glej, to, da jedna stvar drugej ne privošča obstanka, da vse se zavida mej sabo in ujeta, to je tako razdražilo me, da sem zavihtil to palico, da bi z jednim udarcem storil konec tej borbi ali ne maram — celemu svetu, ko bi mogel!“

Jugoslovansko bojišče.

Jutri začasno premirje v vojski neha. Govori se pa, da bode še za deset dnij podaljšano.

V Belgradu se silno oborožajo in pripravljajo na zimsko vojevanje. Konje kupujejo iz Temešvara in kavalerijo dopolnjujejo. To ne kaže, da bi mislili na mir.

Rusov prihaja dan na dan več na pomoč. Zdaj bode že mogoče sestavljati iz samih ruskih vojakov cele brigade. In to so najhrabrejši vojaki.

Knez je imenoval več višjih ruskih in jednega angleškega oficirja za važna mesta v vojski.

Generalu Cahu so ranjeno nogo odrezali in je tako bolan, da nij mnogo upanja da bi preživel stavec, ki je organiziral vse to, kar je bilo v srbskej vojski organiziranega.

Ruski carjevič naslednik je poslal Milanu krasno puško in pismo. Da bi le Milan puško v roke vzel in mej vojsko šel, a ne v Belgradu čepel.

Črnogorski knez je mej premirjem prišel v Cetinje. Poroča se, da Muktar paša je ostal tudi mej tem časom obkoljen. Torej je premirje zanj slabo, ker vojska mu bode pojela baš kar ima soboj, nov živež mu je pa odrezan.

Iz turškega vojaškega taborja se piše dunajskemu listu, da se mej turškimi vojaki vedno bolj ruši pokorščina, red in disciplina, pa tudi pogum upada, ker vidijo da po tako dolgem bojevanji nič ne dosežejo.

Iz Zagoric blizu Livna v Bosni se piše trž. „Edin.“ 15. sept.: „Odkar sem zadnjič pisal, izpremenilo se je pri nas mnogo, pomaknili smo se s tremi deli naše vojske proti Livnu, pustivši pred Banjaluko močan oddelek, da nam čuva hrbet. Despotović je jako zanimiv vodja; vidi se, da je tudi dober genist, kajti vsako stvar pretresa, predno kaj stori in vselej pred bitvijo skliče po navadi vojni svet. — Pot od Banjaluke je bila vedno mala vojna, najhuje smo se pri Glomaču sprijeli, kder so nas Turki hoteli prevariti, ali potem, ko so nam našega parlamenterja ubili in mu glavo na kolec nataknil, planili smo tudi mi nanje in se obilno maščevali nad njimi, potokli smo vso turško druhal, kar nam je nij ubegnilo. Naš vodja vselej pošlje poslanca najprej v kraj, katerega imamo osvojiti, da se dogovore, se li hočejo podati ali ne, ako se ne stavijo v bran, ne sme se nihče od naše

„Resnično, moj Rastislav, ti me popolnem iznenadaš! Od tebe bi bil pričakoval baš nasprotno sodbe o teh prikaznih naravnih. Glej, meni se dozdeva, da potok le poljubuje in boža to mično zlatice, da se spenja k njej prijazno pojit jej drobne koreninice, podajati jej življenja! Nadalje jaz tebi ravno nasproti trdim, da vseh stvari splošna borba za obstanek in človeška posebej za vsako ugodno nam reč — da ona je tisto nekaj, kar nam življenje navdaja s tolikim mikom, s toliko slastjo! Pomisli, kako je srečen, kdor svoje priborovane nade vidi uresničene! Srečnej dninar, ki v saboto večer svojih teško zasluženih pet goldinarjev nese domov, nego milijonar, ki toliko denarja dobi uže po svojih! Kaj bi bilo, ko bi človek brž imel, kar in kakor hitro si le poželi? Kde bi bil blažeči hrepen, kde zveličalne nade, kde divna poezija? O strašna proza bi bila, neprenesljiva!“

vojske česa dotakniti in mora z ljudmi ko z brati ravnati. Kder so pravoslavni kristijanje, tam vse za orožje zagradi ter ide z nami, a kder so pa katoličani, tam se odtegujejo in nemajo prave srčnosti. Turki so surovi tihotapci, ter vedno na skrivnem po mačje preže, da nam škodujejo, ali koga umore. Dva prostovoljca, jeden Francoz, jeden lužiški Srb, šla sta zvečer, kder smo taborovali, malo od tabora pod neko slamnato kopo spat, pa zjutraj, ko smo ju hoteli buditi, nijsta več glav imela, Turki so jima glave odrezali in še mnogo ran jima zadali po životu. Drugi dan smo pozvali kadijo, ali on je z ramami migal, nij hotel ničesa znati o umoru, rekel je, da so morda hajduki to učinili, zapovedal je naš četovodja, Rus po rodu, naj se vas požge. V tem hipu zapazijo naše straže Turke čez bližnji holmec, jeden oddelek konjice priskoči od leve, pa uže jih je Despotović z vso močjo prijel, da so morali bežati, pustivši nam nad 200 mrtvih in ranjenih na bojišči. Pripetila se nam je velika nezgoda, primanjkovalo nam je patronov za ostraguše, jako varčno smo morali se strelivom ravnati dolgo časa, potem smo dobili iz Avstrijskega na Dalmatinskej meji nekoliko skrinj patronov, ali polovico smo jih morali v vodo pometati, ker je turška straža nas uhvatila in skoraj zasačila, le malo smo mogli odnesti, ubili so nam pet mezgov. — Da bi bili se strelivom oskrbljeni, denes bi stali gotovo onkraj Neretve in se zvezali s Črnogorci. — Kakor čujem prav zdaj, jutri dobomo 1000 skrinj patronov, zdaj bodemo brez skrbi, zdaj se bodemo kmalu v Livnu zgrabili in potem dalje proti Neretvi. — Začeli so k nam prihajati Rusi, jako izobraženi gospodje, tudi novcev so nam prinesli. Zdravi Slovenci! spominjajte se nas.“

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 23. septembra.

Na *Dunaji* so imeli ministri ogerski in cislejtanski 21. t. m. pri Auerspergu sejo. O nagodbi so se zjediniše. Samo o 80 milijonih, katere je država dolžna nacionalnej banki, nij nobenega zjedinenja. Magjari o tem dolgu nečejo nič vedeti. Oni hote, da bi ga Cislejtani sama plačala. To pa ne pojde.

Znano je našim bralcem, da je *hrvat-ski* znani fanatik in sektirar Ante Starčević izdal baš zdaj psovalno brošuro, ki Srbe grdi. Veseli nas Slovence, da je vrli dr. Makanec v „Primorcu“ starega ljudjaka moževsko zavrnil, rekoč, da je taka izjava na sramoto Hrvatov, da bi se tacega paškivila vsak turški

„Modrivec, ti mi govoriš, kakor mlad študent. Proza je proza, zgolj sama proza na sveti! Poezija — to so le naše prevare!“

„Rastislav, ti mi modruješ, kakor da so nenavadne izkušnje zbegale ti pojme o vseh stoječih načelih. In zares, če je sklepanje po dušeslovjih prakedaj pogodilo resnico, sodim, da ti si doživel nekaj posebnega, zanimivega. Vem, da mi razodeneš.“

Rastislav nekaj časa molčé gleda v tla, potem z mehkim glasom pravi:

„Ti si ugenil. Doživel sem nekaj, in nečem sramovati se priznati, da tisto, ker je pred malo dnevi še le skončalo se, teží mi še tolikanj na dušo, da morda res samega sebe še zdaj prav ne poznam.“

„Te tvoje besede pričajo nasprotno; pa prosim, le dalje!“ sili Modrivec.

Rastislav nadaljuje: „Utegnem se ti zdeti čenčast mladikovec, pa nič ne dé. Da, hočem

plačenec sramovati imel, da je simpatija hrvatskega naroda za boreče se brate jasna. Makanec obžaluje javno, da se je v Starčeviću prevaril, on žali, da se je z njim pobratil. — Živio Makanec!

Vnanje države.

Rusija se oborožuje in za vojsko pripravlja. Pri Kišenevu in Akermanu je zbranih 120.000 ruske vojske. Tudi pruska oficijozna „Post“ in „Schlesische Presse“ javljata dopise iz Rusije, ki poročajo, da se pripravlja Rusija za boj na spomlad.

Rumunski knez je izdal ukaz, da se vojaško novačenje po Rumuniji, ki se je bilo 12. maja ustavilo, začne zdaj 13. oktobra in se ima skončati do 13. novembra. Počasno prihajajo ti Rumunci.

Iz **Pariza** se poroča, da je Mac-Mahon tja vrnil se. Vojvoda Decazes je odšel v Gironde, torej ga zapletke vnanje politike ne skrbe močno.

Angleški minister Derby je o orientalnem vprašanju svoje stališče tako razložil. Kar se tiče nadaljnega držanja Angleške ozirno zemeljske nedotakljivosti osmanske države, izrekel je Derby kar brez ovinkov, da se Angleška sedaj kakor, pred dvajsetimi, leti drži tega, kar diplomatje nazivajo teritorialnim status quo; a Angleška nema ugovarjati proti administrativni avtonomiji Bosnije in Hercegovine. Nekateri sicer pravijo, da mora Turčija izginiti iz evropskih zemljevidov; Turki pak brez obupnega boja ne gredo in bi takovemu preobratu sledila verska vojska, katera bi ne okončala brez zločinov in krvoločnosti, katerim bi morebiti še onih v Bulgariji prisposodljati ne mogli. In, ako bi Evropa ne imela več nijedne turške vlade, ne bila bi celo tedaj razrešena mohamedanska problema. V Aziji — in to ne jedino le v turški Aziji — živeli bi vkupe milijoni mohamedanov in krščanov in morali bi živeti vkupe. Nijednej velevlasti evropske bi ne bilo po godi; da vlada v Carigradu druga velevlast; Turčija se ne da deliti brez vseh nevarnostij in brez vnetja evropske vojske. Vzajemna okupacija pak je zelo opasna razjasnitev. V zadnjem govoru svojem se je tudi Disraeli na Derbyja in njegove besede sklicaval.

Dopisi.

Iz Celja 22. sept. [Izv. dop.] (Zborovanje štajerskih učiteljev.) Naše mestice je navadno prav tiho in mirno. Večje veselice so redke. To se more največ o naši čitalnici reči, ki je vse poletje prav mirno počivala. Pa pustimo to, kajti nadejamo se, da se bode v zimkej sezoni večje življenje začelo. — Te dni, 20. in 21. septembra so vihrale na nekaterih hramih celjskih zastave, štajerske, jedna cesarska in jedna nemška.

ti povedati, kaj mi je dogodilo se. — Kot srednjih šol še dijak sem noril za neko ravno tako sanjarsko gospodičino. Več uže ne vem, kako je prišlo, pa, kar tačas poprej ne bi bil mogel verjeti, iznebil sem se bil naglo in lahko vseh sanjarij o njej, in sodim, da jednako tudi ona o meni. Od tistega časa je vse ljubovanje zdelo se mi čedalje priprostejše, in na vseučilišči sem mej vsemi najbolj posmehoval se zaljubljenim drugovom, češ, kako more vseučiliščenik v velikem mestu biti zaljubljen, celo, kakor pravimo, platonično! S kratka: tajil si nijsem, da bi nikoli več mogel po pameti čislati kacega ženskega bitja; a da bi kedaj zaljubljeno noril še za katero, tega ne bi bil nikoli verjel sam o sebi, dasi sem imel take izglede na drugih. A zdaj rečem: Vesna je boginja, ki utegne objeti in zbegati slehernega človeka, dokler se čuti! Toda naj ti povem svojo dogodbo!“

(Dalje prih.)

(Ta se je bila pozneje odstranila na zahtevanje v Celji navzočnih narodnih učiteljev.) Kaj so pomenile pa te zastave?

Učitelji štajerski so tu pod imenom „občnega zbora učiteljske zveze“ (lehrerbund) zborovali. Sklicali so bili to skupščino graški učitelji kot odborniki društveni, potrebne priprave je pa delal lokalni odbor celjskih učiteljev in neučiteljev. Zborovanje se je tako-le vršilo. V sredo po polu dne je bilo v celjskeji telovadnici, kder smo videli vihrati simbol „Wacht am Rhein“, zborovanje štajerskega čebelarskega društva, katerega se je tudi nekaj neučiteljev udeleževalo.

Razen več nemških strokovnjaških govorov imel je tudi dober govor v slovenskem jeziku g. Kresnik, učitelj v Celji. Ob tretjej uri začelo se je dvojno zborovanje ali predavanje. V jednej dvorani je namreč predavala graška učiteljica Kalmitner, kako se podučuje v ženskih delih. V drugej učilnej sobi je govoril znani učitelj ljutomerski, g. Lapajne, o tem, kako bi se slovenska šolska literatura pomnožila. V ta namen je nasvetoval, da bi se razna sedanja učiteljska društva opustila in namesto njih osnovalo splošno literarno učiteljsko društvo, n. pr. z imenom „Slovenska šolska matica“, ki naj bi osobito šolske knjige založevala. Izprošeno misel so učitelji odobraval, kar je kazala debata, katere so se udeleževali posebno učitelji Jamšek iz Rajhenburga, Praprotnik iz Selnice in Žiher iz Vurberga. O tem vprašanju se utegne sicer še razgovarjati pri učiteljskeji skupščini v Ljubljani (28. t. m.). Ob 4. uri po polu dne so zborovali tako zvani delegati. Štajerska učiteljska zveza obsega namreč 31 okrajnih učiteljskih društev in ta volijo delegate k takim glavnim skupščinam. Ob 5. uri in še pred podali so se nekateri učitelji gledat na grad in št. Nikolajsko cerkev, a drugi so šli ogledovat celjsko plinarico in cinkove tovarnice, katere je bil erar baje za Brandstetterjeve rudnike postavil. Kako se kaj ponašajo te tovarnice, mi nij znano. (Konec prih.)

Iz Divače 21. septembra [Izv. dop.] Včeraj se je odprla za občni premož železnica iz Divače v Pulj in iz Canfanara v Rovigno. Akoravno od vlade in južne železnice nobena slovesnost nij bila napravljena, bil je naš kolodvor vendar okinčan z venci in zastavami. Gospod Tavčar je preskrbel vence in naš občinski načelnik J. Obersnel je skrbel za zastave in streljanje, ki je trajalo od prihoda dunajskega in do odhoda istrskega vlaka. — Te slovesnosti se je udeležil sekcijonsšef Nördling, dvorni svetovalec Pischhof, sekcijiski svetovalec Wittek, stavbeni direktor Lott, vsi iz kupčijskega ministerstva in več inspektorjev južne železnice. Po vseh postajah je bil vlak slovesno z živiočklici sprejet, posebno lep sprejem je bil pa v Pulji. Admiral Bourgnion s častniki v največjej gali je čakal vlaka na kolodvoru. Po srčnem pozdravljenju podali so se vsi odlični gosti v čakalnico I. razreda in tu so se delili križci nekaterim inženirjem, ki so pri izpeljevanju črte posebno marljivo in koristno sodelovali. Komisar Gerstel, od c. k. general inspekcije, kot vodja je pa dobil Franc-Jozefov red. Od Pulja popeljal je poseben vlak vse te gospode v Rovigno; kder so bili od tamošnjega podestá z neskončno dolgim nagovorom sprejeti; ta gospod posebno ljubi dolge govore, a le v laščini. Po mnogih postajah je svirala godba, najrajši so zakročili cesarsko

pesem pa le malo kde se jim je posrečilo jo izpeljati, le v Pulji se je igral znani Radeckimarš.

Vsa linija je lepo izvršena, to so vsi izvedenci jednoglasno izrekli, posebno umetno so vodo napeljali; vse studenčne in druge vodene žile so tako izjediniili, da za potrebo ne bode nikdar vode primanjkavalo.

Istrijani imajo sedaj železnico. Voščimo jim le, da bi jim tudi prav veliko v materialnem kakor tudi v duševnem obziru koristila, kar je res na duši in telesu ubozim Istrijanom iz srca želeti. Prvi vlaki pripeljali so nam vsakovrstnih popotnikov, kar kaže, da so željno pričakovali dneva, ko v malo urah prej toliko težavno popotvanje v Istri do drugih krajev dovršiti zamorejo.

Naša postaja je skoraj dokončana, a najbolj potrebnih rečij za popotne manjka; nemamo restavracije, kde se bodo ljudje, ki bodo morali več ur na vlake čakati, okrepečevali, ker tukaj pri kolodvoru nij nobene gostilne. Naj bi se prej ko mogoče restavracija zidala, ker je v vsih tacih postajah silno potrebna.

Domače stvari.

— (Naznanilo in poziv) v pevske vaje narodne čitalnice Ljubljanske: Za prihodnjo zimsko sezono se začno pevske vaje moškega zbora v torek 26. t. m. ob 8. uri zvečer in se bodo vsak torek in petek redno nadaljevale. — Pevska šola za gospodičine je vsako sredo in soboto ob 5. uri po polu dne. — Pevska šola za začetnike je vsako soboto ob 8. uri zvečer. — Pevska šola za uže nekoliko izurjene pevce je vsako sredo ob 8. uri zvečer. — Šola za poslednje tri omenjene oddelke se začne v sredo 27. t. m. — Razen udov čitalnice morejo tudi gospodičine in gospodje, ki nijso društveniki, pa imajo veselje do petja, vstopiti v šolo ali eventualno v ženski ali moški zbor. Oglase sprejema v dotičnih urah v pevskeji sobi čitalnični pevovodja g. Anton Stöckl. — V Ljubljani 22. septembra 1876.

Čitalnični odbor.

— (Od banke „Slovenije“.) V prilogi objavljamo pregled premoženja likvidujoče banke „Slovenije“, kakoršen se tudi predloži vsem delničarjem 28. t. m., dan napovedanega občnega zbora. Da si je pregled kolikor mogoče jasno in pregledno pisan, morejo vendar delničarji vseh drugih potrebnih razjasnil uže sedaj si iskati pri uradu likvidujočega odbora v gledališčnih ulicah, šte. 24.; samo ob sebi pak se umeje, da se jim bodo razjasnila dajala tudi pri občnem zboru 28. septembra t. l.

Razne vesti.

* (Maščevalci.) Kako močna srditost vlada uže mej Srbi na Turke, kaže poročilo, ki ga ima italijanski list „Lombardia“ iz Belgada. Tu se namreč snuje vojni oddelek imenovan maščevalci ali osvetnici. Prostovoljci tega oddelka bodo nosili črn križ na prsih, ne bodo nobenega usmiljenja dajali in od sovražnika ne jemali, vse pobili kar jim Turka v roke pride, pa tudi sami rajši umrli nego Turku v pest prišli. Oboroženi bodo izvrstno. Vsak pa bode imel še steklenico strupa, stryhnina, da se sam umori, če Turkom živ v roko pade.

Javna zahvala.

Lepo se zahvaljujem vsem tistim, kateri so blagovoljno mi donesli platnine za šarpije in obveze, posebno mojej sodelavki gospe Perkovicki in gospe R. Lipold in č. g. o. Frančiškonom v Nazaretu; in naznanjam, da bo-

dem še za naprej rada take milodare za naše ranjene brate Jugoslavjane sprejemala; in da, kar sem do sedaj nabrala, sem denes v jednem zaboju na bl. g. J. N. Horaka, predsednika odbora, v Ljubljano odposlala.

V Mozirji, 22. septembra 1876.

Jozefa Blažič

Dunajska porza 23. septembra		
Enotni drž. dolg v bankovcih	66 g d.	95 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	69	50
1860 drž. posojilo	112	20
Akcije narodne banke	863	—
Kredite akcije	153	10
London	120	85
Napol.	9	64
C. k. cekini	5	75
Srebro	101	90

Učenec

se sprejme takoj v neko prodajalnico za steklenino. Kde, pové opravništvo „Slov. Naroda“. (290-3)

Janez Vičič

prodaja kakor pri razprodaji (Ausverkauf) 10 do 25% pod fabriško ceno na debelo in drobno mnogovrstno kramarsko in gospodsko blago. (11)

Prodaje se

velika lepa ura z igro, ki svira 20 komadov iz oper za ples; bila bi zelo primerna za kavarno ali gostilno. — Tudi so na prodaj dve ure s podobami in muziko; pöster sekretar, ki igra 11 komadov, in krasna pisna miza. — Vse to se more kupiti na starem trgu števil. 152 v Ljubljani. (293)

Ces. kralj.

(292-1)

dvorni puškar

Ivan M. Erhart,

v Mariboru

priporoča svojo zalogo za darila o Božiču in novem letu.

Puške dvocevke od spredaj za nabijati iz železa od . gl. 11— 15

Puške dvocevke od spredaj za nabijati iz svila (drot) od 16— 30

Lefauchaux (lefošé) od 20—200

Lencaster (lénkaster) od 35—250

Revolverje od 5— 18

Pistole dvocevke 2.40 kr.

enocevne 1.20 „

„ Vedno se tudi nahajajo v zalogi vsakovrstni patroni in drugi predmeti za lovce.

Popravljanje se izvršuje naglo in prav po nizkej ceni.

Roditelji! Oskrbniki!

Pri meni podpisanim dobite vsake velikosti in mere

obleke za dijake.

Tudi raznotere

obleke za otroke

prodajem jako v ceno.

M. Neumann,

v Ljubljani, v Lukman-ovej hiši.

(280-5)

Beste Nähmaschine der Welt.

Za Kranjsko jedino in samo pravi pri podpisanim!

Elias Howe-jevih šivalnih strojev

Poleg originalnih

imam v zalogi izključljivo le jaz

Originalne Singer & Grover & Backer šivalne stroje

po fabriški ceni na debelo in drobno.

Razun tega imam vedno v zalogi tudi najboljše inozemske stroje po jako znižanej ceni in sicer: Wheeler & Wilson, Grover & Backer števil. 19, The Little Wanderer (zadnje na željo ameriško), Taylor, Germania, Saxonia, Wilcox & Gibbs, Express, Lincoln, Cylinder Elastic, stroji za valati itd.

Ponarejeni ali že rabljeni, in iztečeni stroji dobé se po okoliščinah se ve da 25 do 30% cenejši, so pa tudi za 50% slabjši in manj vredni kot zgorajti.

Todaj previdnost pri izbiri!

Kdor tedaj solidni in dobri stroj želi, obrne naj se zaupljivo na me, jaz sem se vedno trudil z zanesljivim postopanjem ohraniti moje dobro ime.

Garancija zanesljiva. — Tudi na vplačevanje v obrokih.

Ljubljana, glavni trg števil. 168.

S odličnim spoštovanjem

Franc Detter.

(453-19)

Svilo, cvrta, živanke, aparate, pripravo za prsne gube itd. imam vedno v velikej izbiri v zalogi. Po deželi sprejma moj potovalec, g. Anton Grebence uljudno vsa naročila, ter ob jednem podaje potrebni poduk.

Svarilo.

Zaradi od drugih strank dohajajočih ponudeb jednsko imenovanih strojev naj se nikdo ne da motiti, ker vsak kdor mojo mnogovrstno zalogo obišče, se prepričati more, da je resnično, kar je zgoraj povedano.

Krajevna.

22. septembra:

Krajevna: Nonenmacher iz Dunaja. — Ritter iz Gradca. — Hohlhuber iz Štajerskega.

Krajevna: pl. Kiler iz Beljaka. — Meglič iz Vranskega. — Hinze iz Dunaja. — Buzel iz Gradca.

Pri Maribor: Bau iz Dunaja. — Rumburg iz Londona. — Honigman iz Gradca. — Land iz Dunaja. — Detrošim iz Trsta. — Rektorček iz Postojne.

Krajevna: Kraus iz Dunaja. — dr. Kafra iz Beljaka. — Wild iz Trsta.

Pri Zamoreci: Komašnik iz Celovca. — Wagner iz Dunaja.

Trgovska hiša modérne robe za dame,

Za jesen in zimo priporoča v velikej izbiri najnovejše v izdelkih, robi za obleko itd.

L. Wallenko

v Ljubljani.

(294-1)

Nizke cene.

Izgledi na ven franko.

za platno, sukno in manufakturno blago.

Zaloga hišnega orodja

Fr. Doberleta in H. Harischa v Ljubljani,

v frančiškanskej ulici št. 8 in na dunajskej cesti št. 79.

Največja zaloga hišnega orodja,

izdelanega navadno lepo, kakor tudi najbogatejše okinčanega.

ZALOGA

domačih in inozemskih snovi za mobilije, zagrinjal, rolleaux za okna, prtov za mize, koltrov za postelje, kakor tudi preprog.

Prevzemata tudi tapeciranje sob in okinčanje celih stanovanj, hotelov, kopelj, kancelij itd. itd.

Ceniki in narisi pošiljajo se na zahtevanje zastonj, ravno tako oddaje se hišno orodje ali sploh pošiljatev za plačilo na obroke. (248-14)

Cene so kar najmogoče nizke.

Izkaz premoženja — Vermögenstand

„Prve občine zavarovalne banke SLOVENIJE“ v Ljubljani 4. avgusta 1876. — ber „erster allgemeinen Versicherungsbank SLOVENIJA“ in Laibach am 4. August 1876.

Zaporedna št. / Ser.	Posamezno — Detail	Po vključenju / Inclusive		Vzemimo, da je vredno / Assume to be worth		Zaporedna št. / Ser.	Passiva	Potrebnost za poplačanje / Requirement for payment		Potrebnost novcev / Requirement for cash	
		Sant / Debt	vključen / included	je vredno / is worth	neto / net			skol / amount	za škodo / for damage	Od tega je zavarovano / Of this is insured	skol / amount
Activa											
1	Gotovina v blaginici 4. avgusta 1876	45000	89	11	89	1	Zemljiščno vključen dolg na hiši št. 24	—	—	—	10300
2	Kaufkraftige am 4. August 1876	—	—	—	—	2	Zahlungsbef. am Kaufe Nr. 24	—	—	—	421
3	Neprimakljivo posestvo: hiša št. 24 v gledaliških ulicah	12000	—	57000	—	3	Nezplačani kupon	—	—	—	90
4	Immobiliaren-Conto: Haus-Nr. 24 in der Theatergasse	—	—	—	—	4	Unhöfliche Zinsen-Coupons	—	—	—	—
5	hiša št. 160 (tovarna za kolomaz)	9438	99	—	—	5	Premijna reserva neposredne in posredne kupčije po od-	—	—	—	—
6	hiša št. 160 (Schmiedfabrik)	6007	75	15446	74	6	direkt und bes. Retrocessions-	—	—	—	—
7	Vrednost polštiva: pisarniška in hišna oprava	45908	47	—	—	7	bes. Rückstellungen	—	—	—	—
8	Mobiliarien-Conto: Kanäle und Zimmerreinigung	9910	06	—	—	8	Reserva v škodah v oddelku za življenje	—	—	—	2300
9	Vrednost tablic	35841	06	—	—	9	Erbschaftsteuer Sehen	—	—	—	7706
10	Ustanovni stroški oddelka za ogenj	883	49	—	—		Aktiva	—	—	—	7706
11	Ustanovni stroški oddelka za življenje	30418	92	122962	—		Reserva	—	—	—	121561
12	Ustanovni stroški oddelka za ogenj	3069	62	—	—		Erbschaftsteuer Sehen	—	—	—	86
13	Ustanovni stroški oddelka za življenje	1201	—	4270	62		Aktiva	—	—	—	7706
14	Organizacijski stroški oddelka za življenje	—	—	—	—		Reserva	—	—	—	121561
15	Organizacijski stroški oddelka za življenje	—	—	—	—		Erbschaftsteuer Sehen	—	—	—	86
16	Organizacijski stroški oddelka za življenje	—	—	—	—		Aktiva	—	—	—	7706
17	Organizacijski stroški oddelka za življenje	—	—	—	—		Reserva	—	—	—	121561
Passiva											
1	Gotovina v blaginici 4. avgusta 1876	45000	89	11	89	1	Zemljiščno vključen dolg na hiši št. 24	—	—	—	10300
2	Kaufkraftige am 4. August 1876	—	—	—	—	2	Zahlungsbef. am Kaufe Nr. 24	—	—	—	421
3	Neprimakljivo posestvo: hiša št. 24 v gledaliških ulicah	12000	—	57000	—	3	Nezplačani kupon	—	—	—	90
4	Immobiliaren-Conto: Haus-Nr. 24 in der Theatergasse	—	—	—	—	4	Unhöfliche Zinsen-Coupons	—	—	—	—
5	hiša št. 160 (tovarna za kolomaz)	9438	99	—	—	5	Premijna reserva neposredne in posredne kupčije po od-	—	—	—	—
6	hiša št. 160 (Schmiedfabrik)	6007	75	15446	74	6	direkt und bes. Retrocessions-	—	—	—	—
7	Vrednost polštiva: pisarniška in hišna oprava	45908	47	—	—	7	bes. Rückstellungen	—	—	—	—
8	Mobiliarien-Conto: Kanäle und Zimmerreinigung	9910	06	—	—	8	Reserva v škodah v oddelku za življenje	—	—	—	2300
9	Vrednost tablic	35841	06	—	—	9	Erbschaftsteuer Sehen	—	—	—	7706
10	Ustanovni stroški oddelka za ogenj	883	49	—	—		Aktiva	—	—	—	7706
11	Ustanovni stroški oddelka za življenje	30418	92	122962	—		Reserva	—	—	—	121561
12	Ustanovni stroški oddelka za ogenj	3069	62	—	—		Erbschaftsteuer Sehen	—	—	—	86
13	Ustanovni stroški oddelka za življenje	1201	—	4270	62		Aktiva	—	—	—	7706
14	Organizacijski stroški oddelka za življenje	—	—	—	—		Reserva	—	—	—	121561
15	Organizacijski stroški oddelka za življenje	—	—	—	—		Erbschaftsteuer Sehen	—	—	—	86
16	Organizacijski stroški oddelka za življenje	—	—	—	—		Aktiva	—	—	—	7706
17	Organizacijski stroški oddelka za življenje	—	—	—	—		Reserva	—	—	—	121561

Prva občina zavarovalna banka SLOVENIJA v likvidaciji. — Erste allgemeine Versicherungsbank SLOVENIJA in Liquidation.